

Beslutningsforslag nr. B 38. Fremsat den 17. november 1999 af Helge Adam Møller (KF), Jens Heimburger (KF), Brian Mikkelsen (KF), Gitte Seeberg (KF), Inge Dahl-Sørensen (V), Eva Kjer Hansen (V), Birthe Rønn Hornbech (V), Karsten Nonbo (V) og Karen Rønde (V)

Forslag til folketingsbeslutning om maskeringsforbud

Folketinget opfordrer regeringen til inden udgangen af indeværende folketingsår at fremsætte forslag til ændring af straffelovens § 134 med den virkning, at det bliver strafbart i forening med andre personer at færdes på offentligt sted med ansigtet helt eller delvis tildækket med hæt-

te, maske, bemaling eller lignende på en måde, der er egnet til at hindre identifikation.

Maskeringsforbudet skal ikke gælde en tildækning af ansigtet, der er foretaget for at beskytte mod vejrliget, eller som tjener andet anerkendelsesværdigt formål.

Bemærkninger til forslaget

Formålet med beslutningsforslaget er at stille hindringer i vejen for personer, der vil nedbryde og ødelægge samfundet. Samtidig skal beslutningsforslaget lette myndighedernes arbejde med at anholde og dømme de kriminelle, der groft overtræder samfundets regler, men som i dag ofte undgår straf, fordi de ikke kan identificeres.

Baggrunden for beslutningsforslaget er blandt andet den omfattende voldsudøvelse og det grove hærværk, som autonome, små grupper af andengenerationsindvandrere og andre voldelige elementer med jævne mellemrum iværksætter.

BZ-bevægelsens voldelige overgreb mod politiet i forbindelse med husbesættelser i 80'erne er siden gennem 90'erne kulmineret med alvorlige uroligheder med autonome, bz'ere og andre. Senest har de voldelige uroligheder på Nørrebro natten til den 8. november 1999, hvor en gruppe maskerede unge gik amok efter udvisningen af en stærkt kriminel udlænding fra Odense, vist behovet for et maskeringsforbud. Derudover har en række restauranter og butikker, hvis koncept er af amerikansk oprindelse, i de senere år gentagne gange været udsat for hærværk og vandalisme af maskerede gerningsmænd.

Erfaringsmæssigt viser det sig i praksis i forbindelse med uroligheder med autonome, andengenerationsindvandrere eller bz'ere, at tildækning af ansigtet med maske, hætte eller lignende virker fremmede for deltagernes tilskyndelse til at forstyrre den offentlige orden, f.eks. ved hærværk og vold, og for efterfølgende at kunne unddrage sig strafforfølgning. Det kan navnlig være vanskeligt at føre bevis for den enkeltes andel som gerningsmand eller medvirkende til de begåede lovovertrædelser, fordi maskeringen gør, at den enkelte lovovertræder ikke kan identificeres.

Forslagsstillerne finder, at et maskeringsforbud vil være et egnet middel til at effektivisere indsatsen mod sådanne uroligheder og lovovertrædelser.

En kriminalisering af selve det forhold, at man er maskeret, vil indebære, at en hætteklædt eller maskeret person, der pågribes, vil kunne straffes for maskeringen som sådan, uanset at der ikke kan føres bevis

for, at den pågældende forud for pågribelsen har begået eller medvirket til anden kriminalitet.

Til fordel for et maskeringsforbud kan navnlig anføres, at selve den straftrussel, der ligger i kriminaliseringen, må antages at ville medføre en reduktion i antallet af maskeringer, der er omfattet af forbudet. Hvis forbudet ikke respekteres, vil kriminaliseringen som sådan endvidere give mulighed for, at der fra politiets side vil kunne gribes forebyggende ind, før situationen har udviklet sig til optøjer. Dette svarer i princippet til det præventive sigte, der ligger til grund for det knivforbud, der blev gennemført ved lov nr. 861 af 23. december 1987.

Hertil kommer, at det for et overvældende flertal af borgere opleves som noget naturligt, at man i forbindelse med demonstrationer og lignende står ved, hvem man er. Dette må være et rimeligt krav, når man vil fremføre sine synspunkter offentligt. Den bevidste tilsløring af identiteten tjener i den sammenhæng normalt ikke noget anerkendelsesværdigt eller legitimt formål.

Forslaget er ikke i strid med den grundlovssikrede ytrings- og forsamlingsfrihed. Det er almindeligt antaget, at disse grundlovssikrede rettigheder ikke er til hinder for, at lovgivningsmagten fastsætter regler, der blandt andet tager sigte på, hvad der er foretaget i en forsamling. Det vil således kunne forbydes forsamlingsdeltagere at bære masker eller andre beklædningsgenstande, der skjuler den enkeltes identitet.

Ifølge beslutningsforslaget omfatter forbudet ikke tilfælde, hvor tildækning af ansigtet foretages for at beskytte mod vejrliget, eller hvor tildækning tjener andet anerkendelsesværdigt formål.

Dette betyder blandt andet, at forbudet for eksempel ikke omfatter muslimske kvinder, der bærer slør, karnevalsdeltagere, roligans m.v. Forbudet vil heller ikke gælde i tilfælde, hvor identitetstilsløring under en demonstration i sig selv kan antages at tjene et anerkendelsesværdigt formål. Som eksempel kan nævnes flygtninges demonstration mod brutale magthavere i hjemlandet eller aids-ramte patienters demonstration for at gøre opmærksom på deres problemer. Altså en

identitetstilsløring, der anvendes for at undgå represalier eller andre ubehageligheder.

Forslagsstillerne finder ikke, at det vil volde politiet og domstolene nævneværdige problemer at udskille de lovlige fra de ulovlige maskeringer. På grundlag af de konkrete omstændigheder vil det således i de enkelte tilfælde i almindelighed være muligt at afgøre, om maskeringsforbudet er søgt omgået, for eksempel ved at deltagerne lader en aktion fremtræde som et gadeater eller karneval, eller om maskeringen i den givne sammenhæng må siges at tjene et anerkendelsesværdigt formål.

Forslagsstillerne har, efter et lignende beslutningsforslag sidst er fremsat, bemærket, at der er sket en holdningsændring hos politiske partier, der tidligere har været modstandere af et maskeringsforbud. SF's retsordfører har mandag den 8. november 1999 bl.a.

til radio udtalt, det var ærgerligt, at det ikke var lykkedes politiet at anholde nogle af de hætteklædte, så de kunne identificeres.

Beslutningsforslaget er en genfremsættelse med enkelte mindre ændringer i bemærkningerne af beslutningsforslag nr. B 39 fra folketingsåret 1994-95, se Folketingstidende 1994-95, forhandlingerne s. 1953, 2951 og 5510 samt tillæg A s. 1185 og tillæg B s. 485. I folketingsåret 1993-94 blev forslaget fremsat som beslutningsforslag nr. B 14, se Folketingstidende 1993-94, forhandlingerne sp. 694, 2659 og 6933 samt tillæg A sp. 611 og tillæg B sp. 575. Forslaget blev første gang fremsat i folketingsåret 1992-93 som beslutningsforslag nr. B 103, se Folketingstidende 1992-93, forhandlingerne sp. 10711, samt tillæg A sp. 10609. Dette forslag nåede ikke at blive behandlet.

Skriftlig fremsættelse

Helge Adam Møller (KF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om maskeringsforbud.

(Beslutningsforslag nr. B 38).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.